

Nummer : R25.090
Onderwerp : Nota reserves en voorzieningen 2026

Aan de raad

Inleiding

In 2021 is voor het laatst een nota reserves en voorzieningen door de raad vastgesteld. In de Financiële verordening gemeente Bladel 2025 is bepaald dat de vorming en besteding van reserves en voorzieningen wordt geregeld in de nota reserves en voorzieningen, die periodiek ter vaststelling aangeboden wordt aan de raad.

Sinds 2021 zijn er reserves en voorzieningen bijgekomen en opgeheven. Bij de voorliggende actualisatie zijn de sinds 2021 genomen besluiten inzake reserves en voorzieningen direct in deze nota verwerkt. In het Besluit Begroten en Verantwoorden provincies en gemeenten (BBV) zijn ook nieuwe bepalingen opgenomen ten aanzien van reserves en voorzieningen. Dit alles geeft aanleiding om het beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen te actualiseren.

De nota reserves en voorzieningen geeft de kaders aan met betrekking tot het instellen, de omvang en de bestedingen van reserves en voorzieningen. Het belangrijkste uitgangspunt in deze nota is dat er een beperkt aantal reserves en voorzieningen zijn. Dit om transparantie en integrale besluitvorming te bevorderen.

Voorstel

1. De nota reserves en voorzieningen 2026 vast te stellen;
2. De nota reserves en voorzieningen 2021 in te trekken.

Beoogd effect

Het doel van deze nota is het beleid van reserves en voorzieningen opnieuw vast te leggen. De nota reserves en voorzieningen geeft de kaders aan met betrekking tot het instellen, de omvang en de bestedingen van reserves en voorzieningen. Het belangrijkste uitgangspunt in deze nota is dat er een beperkt aantal reserves en voorzieningen zijn. Dit om transparantie en integrale besluitvorming te bevorderen.

Een goed financieel beleid, waarvan het reserve- en voorzieningenbeleid deel uitmaakt, is voor de gemeente van groot belang. Het draagt bij aan een transparante financiële positie en worden zo een integraal onderdeel van de afwegingen in het kader van de planning- en controlcyclus.

Argumenten

- 1.1 *Door de vaststelling van de nota wordt bereikt dat er weer een actuele nota beschikbaar is over de wijze waarop de gemeente wil omgaan met de reserves en voorzieningen.*

Het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is vooral ingegeven door de vrijheid waarmee de middelen kunnen worden ingezet. Het vormen van reserves is wettelijk gezien nauwelijks begrensd. De beleidsvrijheid is hier optimaal. Dat in tegenstelling tot voorzieningen, waarbij de wet dwingend is. De keuzevrijheid beperkt zich hier tot de vraag of lasten wel of niet geëgaliseerd dienen te worden.

Reserve- en voorzieningenbeleid is geen op zichzelf staand beleid maar maakt onderdeel uit van het algemeen financieel beleid. In het reserve- en voorzieningenbeleid is het van belang om een duidelijke visie te schetsen in samenhang met het financieel beleid. Dit beleid dient te passen binnen de huidige kaders van het BBV.

Omdat het besluit om ergens al dan niet een reserve voor in te stellen een politiek-bestuurlijke keuze is, vind je in het BBV voor reserves vooral definities wat reserves zijn en wat hierover minimaal moet worden gerapporteerd in de jaarrekening. Hoe we als gemeente met reserves willen omgaan ligt vast in deze nota reserves en voorzieningen 2026. De regels voor voorzieningen in het BBV laten weinig ruimte voor 'eigen' afspraken. Daarom zijn de interne regels voor voorzieningen vooral gericht op volledigheid en juistheid: hoe zorgen we er voor dat er een voorziening wordt ingesteld als dat nodig is en dat er - net als bij de reserves - genoeg, maar ook niet te veel geld in wordt gestopt.

Daarnaast zijn alle reserves en voorzieningen doorgelicht waarbij is bekeken of ze in stand moeten blijven, opgeheven of gevormd moeten worden. Dit vanuit het uitgangspunt dat er zo weinig mogelijk reserves en voorzieningen horen te zijn. Dat bevordert de transparantie en maakt voor de gemeenteraad een betere integrale afweging bij de begroting mogelijk. De ruimte zit dan namelijk in de algemene middelen en niet in ondoorzichtige spaarpotjes. Door goed inzicht in de reserves en de voorzieningen, wordt de beleidsruimte beter zichtbaar. Door te streven naar zo min mogelijk reserves, blijven meer middelen breed inzetbaar.

In de nota reserves en voorzieningen 2026 zijn een aantal punten opgenomen, waarvan de belangrijkste zijn:

1. Een duidelijke en overzichtelijke indeling van de reserves en voorzieningen: dit betekent onder andere dat het aantal reserves en voorzieningen beperkt blijft tot de hoogst noodzakelijke. Indien er teveel potjes ontstaan (en tot een te grote omvang), bestaat het gevaar dat er onnodig beslag wordt gelegd op de beschikbare gelden. Goede onderbouwing van de reserves en voorzieningen is daarom een vereiste.
2. Instellen en opheffen van reserves: het instellen en opheffen van reserves is de bevoegdheid van de raad. Dit past volledig bij het budgetrecht van de raad.
3. Voor algemene niet specifieke risico's worden geen bestemmingsreserves getroffen. Voor dergelijke algemene risico's fungeert de risicoreserve, als onderdeel van de algemene reserve, als buffer.
4. Toevoegingen en onttrekkingen reserves: toevoegingen en onttrekkingen aan reserves moeten in de begroting zijn opgenomen. Indien dit niet het geval is, mag pas na definitieve bepaling van het resultaat in de jaarrekening gestort of onttrokken worden. Zie voorts hierna "gesloten circuits reserves".
5. Instellen en opheffen van voorzieningen: voorzieningen kunnen, aangezien deze gekoppeld zijn aan risico's, door het college worden getroffen in de jaarrekening voordat het resultaat wordt bepaald. Een voorziening vervalt als de onderliggende verplichting vervalt.
6. Rond de keuze voor voorzieningen is er weinig wettelijke ruimte voor een eigenstandig beleid. Een voorziening vloeit voort uit een verplichting die gemeente heeft jegens een derde (bijv. pensioenverplichting). Een voorziening is onderdeel van het vreemd vermogen.
7. Het reservebeleid dient regelmatig te worden geëvalueerd. Het college is bevoegd tussentijdse aanpassingen in de nota door te voeren. Dit kan bijvoorbeeld als er sprake is van wijzigingen in de regelgeving. Het college is dan wel verplicht om de raad via de begroting en/of jaarrekening hiervan op de hoogte te stellen.
8. Rentebelasting: op voorzieningen wordt geen rente bijgeschreven, tenzij deze tegen contante waarde zijn ingesteld. Aan algemene- en bestemmingsreserves wordt in zijn algemeenheid ook geen rente bijgeschreven (aanbeveling Commissie BBV). Hierop maken we vanaf 2026 ook geen uitzondering meer voor de dekkingsreserve kapitaallasten investeringen.
9. Concreet wordt in deze nota (ook) voorgesteld om bij de jaarrekening 2025 de voorziening wachtgeldverplichtingen voormalig personeel en de bestemmingsreserve generatiepact op te heffen. Conform ons beleid willen we het aantal reserves en voorzieningen beperken. Bij het opstellen van deze nota hebben we geconcludeerd dat we gezien de beperkte omvang deze posten ook vanuit de exploitatie kunnen dekken.

Kanttekeningen

Bij het niet wijzigen van de nota moeten we rekening houden met de geldende afspraken over reserves en voorzieningen.

Financiën

Voor de financiële consequenties wordt naar de inhoud van de nota verwezen. De financiële gevolgen van het geactualiseerde reserves- en voorzieningenbeleid worden vertaald in de P&C cyclus.

Communicatie

Dit betreft een nota die aangeeft hoe de gemeente intern met reserves en voorzieningen omgaat. De regels zijn administratief en financieel-technisch van aard waardoor er geen externe belanghebbenden zijn betrokken.

De juiste toepassing van de gestelde kaders met betrekking tot reserves en voorzieningen wordt periodiek getoetst. Dit zal jaarlijks plaatsvinden bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting en ad hoc bij raadsvoorstellen over vorming en/of opheffing van reserves en/of voorzieningen.

Uitvoering

Jaarlijks bij de Planning & Control-momenten (perspectiefnota, begroting, najaarsnota en jaarstukken) geven we inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de reserves en voorzieningen.

Bladel, 6 januari 2026

Burgemeester en wethouders van Bladel,
de secretaris, de burgemeester,

Bijlage(n)

- 01. Ontwerp-besluit (25.25628)
- 02. Nota reserves en voorzieningen 2026 (25.25910)